

УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНИ

Факультет соціальної та психологічної освіти
Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

В.о. зав. кафедри

О.В. Бялик

«9» серпня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 06 ПЕДАГОГІКА

Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність: 053 Психологія

Освітньо-професійна програма: Психологія

Робоча програма з навчальної дисципліни «Педагогіка» для здобувачів першого освітнього рівня «бакалавр» спеціальностей: 053 Психологія. Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки.

Розробники:

Савченко Н.В. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та освітнього менеджменту

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри педагогіки та освітнього менеджменту

Протокол № 1 від «9» серпня 2022 року

В.о завідувача кафедри педагогіки та

освітнього менеджменту

Бялик О.В.

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні науково-методичної комісії факультету соціальної та психологічної освіти

Протокол № 1 від «9» від серпня 2022 року

Голова науково-методичної комісії
факультету соціальної та психологічної освіти

Бондаренко Г. В.

Пролонговано:

на 20__/20__ н. р. _____ (_____) «__» ____ 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н. р. _____ (_____) «__» ____ 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н. р. _____ (_____) «__» ____ 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н. р. _____ (_____) «__» ____ 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни (обов'язкова чи вибіркова)	обов'язкова	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	українська
Загальний обсяг у кредитах ЄКТС / годинах	4 кр./120 год	4 кр./120 год
Курс	1-й	1-й
Семестр	1-2-й	2-3-й
Кількість змістових модулів із розподілом:	3	3
Обсяг кредитів	4 кр	4 кр
Обсяг годин, у тому числі:	120	120
Аудиторні:	60	14
Лекційні	30	6
Семінарські / Практичні	30	8
Лабораторні		
Самостійна робота	40	60
Індивідуальні завдання	20	46
Форма семестрового контролю	екзамен	екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: сприяти оволодінню студентами теоретичних основ сучасної педагогічної науки, розвитку професійного мислення та готувати студентів до усвідомленого оволодіння професійними компетенціями, необхідними для ефективної психологічної роботи у сучасному закладі освіти та сформувати досвід самооцінки і самоаналізу педагогічних явищ і ситуацій, вміння аналізувати освітній процес і формувати професійну самосвідомість, набуття професійних компетентностей відповідно до вимог освітньої програми.

Завдання: оволодіти основними поняттями і категоріями, уміти визначати суть провідних концепцій виховання особистості, застосовувати методи педагогічного дослідження, визначити цілі, зміст, методи, засоби і форми освітнього процесу; здійснювати суб'єкт-суб'єктну взаємодію; аналізувати та оцінювати процес і результат навчання і виховання; уміти розв'язувати психолого-педагогічні ситуації.

Відповідно до вимог освітньо-професійної програми студенти повинні володіти такими **компетентностями:**

ЗК 4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, прагнути до розвитку та саморозвитку.

ЗК 5. Здатність до конструктивного спілкування, співпрацювати в команді, ефективно взаємодіяти з іншими людьми та налагоджувати ефективну міжособистісну комунікацію, проявляти лідерські якості.

ФК 7. Здатність до розуміння закономірностей спілкування та взаємодії між людьми; здатність до комунікації з особами з ООП.

2. Результати навчання за дисципліною

ПРН 3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення навчально-професійних завдань.

ПРН11. Демонструвати базові навички креативного, критичного мислення у дослідженнях й професійному спілкуванні та практичні навички вирішення конфліктних ситуацій.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ ПЕДАГОГІКИ

Тема 1. Педагогіка в системі наук про людину

Поняття про народну педагогіку, етнопедagogіку та педагогіку як академічну науку. Етапи розвитку педагогіки. Предмет та основні завдання педагогіки.

Основні категорії педагогіки: виховання, навчання, освіта та розвиток, їх взаємозв'язок.

Система педагогічних наук, зв'язок педагогіки з іншими науками.

Педагогіка як наука і мистецтво виховання.

Педагогічні дослідження, їх роль у розвитку педагогічної науки. Методологія педагогічних досліджень. Етапи здійснення педагогічного дослідження. Методи науково-педагогічних досліджень: спостереження, педагогічний експеримент, бесіди, вивчення перспективного досвіду; вивчення документації та учнівських праць, опитування, методи моделювання педагогічних явищ, методи кількісного та якісного аналізу результатів дослідження.

Академічна доброчесність – пріоритетний принцип розвитку науки та освіти в Україні.

Тема 2. Розвиток, соціалізація і виховання особистості

Поняття про особистість, індивідуальність, індивід. Змістова характеристика понять: розвиток, соціалізація, виховання і формування. Сфери розвитку особистості. Психічний, фізичний, соціальний і духовний розвиток.

Основні об'єктивні і суб'єктивні фактори формування особистості, їх особливості і взаємозв'язок. Виховання – визначальний чинник формування особистості.

Теорія розвитку і формування особистості.

Роль діяльності і спілкування у розвитку особистості. Взаємообумовленість процесів виховання і розвитку, активна позиція особистості та її роль у процесі розвитку і виховання.

Дитина як об'єкт і суб'єкт виховання. Вікові періоди розвитку особистості. Теорії розвитку особистості.

Тема 3. Особливості педагогічної професії та формування особистості вчителя

Суспільна зумовленість виникнення і становлення педагогічної професії. Особливості педагогічної діяльності. Вимоги до особистості педагога. Професійний стандарт за професіями “Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти”, “Вчитель закладу загальної середньої освіти”, “Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)”.

Система педагогічної діяльності: викладання, виховання, класне керівництво, професійне самовдосконалення, організаторська, методична, позаурочна, науково-дослідна. Сутність педагогічної майстерності. Поняття про педагогічну компетентність, педагогічну культуру.

Педагогічне спілкування. Педагогічна етика та педагогічний такт.

Тема 4. Компоненти педагогічної майстерності вчителя

Компоненти педагогічної майстерності. Рівні оволодіння педагогічною майстерністю. Поняття педагогічної техніки вчителя. Внутрішня техніка вчителя. Зовнішня техніка вчителя.

Уміння керувати своєю поведінкою та впливати на особистість або колектив як складова поняття педагогічної техніки. Поняття педагогічного спілкування вчителя. Ознаки, структура та стилі педагогічного спілкування вчителя.

Правила комфортного педагогічного спілкування вчителя.
Професійний розвиток і саморозвиток вчителя.

Тема 5. Сутність, структура та класифікація педагогічних ситуацій

Сутність поняття «педагогічна ситуація».

Структура педагогічної ситуації як дидактичної одиниці навчання у закладі вищої освіти.
Загальні підходи до класифікації педагогічної ситуації.

Група педагогічних ситуацій «за процесуальною сутністю». Група педагогічних ситуацій «за процесуальною сутністю». Група педагогічних ситуацій «за середовищем виникнення». Група педагогічних ситуацій «за ступенем складності». Група педагогічних ситуацій «за способом виникнення». Група педагогічних ситуацій «за мотивом виникнення». Група педагогічних ситуацій «за рівнем комунікації». Група педагогічних ситуацій «за характером змісту подій».

Тема 6. Майстерність розв'язання педагогічних ситуацій

Сутність поняття «ситуаційна вправа».

Правила прийняття рішення у процесі виконання ситуаційного завдання. Схема аналізу педагогічної ситуації – виконання ситуаційного завдання.

Способи розв'язання педагогічної ситуації.

Алгоритм розв'язання педагогічної ситуації за Л. Спіріним. Аналіз прикладу розв'язання педагогічної ситуації.

Змістовий модуль 2. ТЕОРІЯ ВИХОВАННЯ

Тема 7. Сутність, мета та зміст виховання

Основні характеристики процесу виховання та його рушійні сили.

Структура та основні етапи процесу виховання.

Завдання виховання в сучасній школі.

Зміст виховання в сучасній школі.

Тема 8. Фізичний, інтелектуальний, соціальний, духовно-моральний напрями розвитку школяра

Поняття фізичного розвитку. Суть і зміст фізичного виховання. Основні засоби, шляхи та методи фізичного виховання учнів. Фізичне виховання школярів у процесі навчальних занять. Позакласна і позашкільна робота по фізичному вихованню учнів.

Сутність та основні завдання розумового виховання школярів. Основні шляхи та засоби здійснення розумового виховання школярів.

Основні шляхи і засоби формування світоглядних позицій учнів.

Поняття про соціалізацію та соціальний розвиток особистості. Основні фактори впливу на соціалізацію особистості.

Система учнівського самоврядування. Характеристика дитячих громадських організацій.

Поняття про духовність та систему ціннісних орієнтацій. Шляхи та засоби інтернаціоналізації загальнолюдських та культурно-національних цінностей.

Зміст, завдання і основні напрямки морального виховання. Форми та методи морального виховання школярів.

Суть, зміст та завдання естетичного виховання учнів. Шляхи та засоби естетичного виховання учнів. Система естетичного виховання школярів.

Трудове виховання. Завдання та система трудового виховання школярів.

Професійна орієнтація школярів.

Зміст та завдання економічного виховання учнів.

Тема 9. Родинне виховання особистості школяра. Педагогічне партнерство сім'ї, школи і громади.

Сутність родинного виховання. Виховання в сім'ї – першооснова розвитку дитини. Вплив атмосфери сімейного життя, сімейних цінностей, загальної культури батьків, системи взаємин на виховання дитини.

Сучасні проблеми родинного виховання. Педагогічне партнерство школи з сім'єю. Форми і методи взаємодії школи і сім'ї. Батьківські комітети. Формування педагогічної культури батьків. Організація діяльності щодо запобігання та протидії домашнього насильства.

Участь громадськості у вихованні дітей. Види громадських організацій. Спільна діяльність школи, сім'ї та громади в організації дозвілля і відпочинку дітей, оволодінні суспільним досвідом, збереженні і розвитку національної культури.

Тема 10. Форми виховання. позакласна та позашкільна виховна робота

Форми та засоби організації виховного процесу.

Поняття про позакласну і позашкільну навчально-виховну роботу. Принципи організації позакласної роботи. Форми організації позакласної роботи.

Позашкільні навчально-виховні заклади, їх види. Зміст роботи позашкільних установ.

Тема 11. Сучасна характеристика методів виховання

Актуальність та сутність поняття «метод виховання», його класифікації.

Методи формування свідомості особистості.

Методи організації діяльності та формування досвіду громадської поведінки.

Методи створення виховних ситуацій.

Методи стимулювання поведінки і діяльності.

Методи контролю, самоконтролю і самооцінки у вихованні.

Народно-педагогічні методи виховання. Умови оптимального вибору застосування методів виховання.

Тема 12. Класний керівник як організатор освітнього процесу з учнями. Особливості педагогічного партнерства класного керівника із батьками учнів.

Зміст педагогічної діяльності класного керівника. Функції класного керівника. Напрями діяльності класного керівника.

Планування виховної роботи в класі.

Діагностика фізичного, інтелектуального, соціального і духовного розвитку учнів класу.

Чинники ефективної взаємодії класного керівника з батьками.

Шляхи залучення батьків до виховної роботи школи та методи вивчення сімей.

Методи роботи з батьками.

Змістовий модуль 3. ТЕОРІЯ ОСВІТИ І НАВЧАННЯ

Тема 13. Предмет і основні категорії дидактики. Процес навчання, його структура.

Виникнення і розвиток дидактики як теоретичного компоненту педагогіки, що вивчає проблему навчання та освіти. Загальна теорія навчання і методики окремих предметів з основ наук, їх взаємозв'язок.

Основні категорії дидактики: процес навчання, принципи навчання, зміст освіти, методи навчання, організаційні форми навчання.

Навчання як вид пізнавальної діяльності учнів, його основні ознаки.

Двосторонній характер процесу навчання: єдність викладання та учіння.

Основні функції навчання (освітня, розвиваюча, виховуюча) та їх взаємозв'язок. Основні етапи оволодіння знаннями та вміннями.

Суперечності та рушійні сили процесу навчання.

Роль стимулів та мотивів у навчанні школярів. Характеристика стимулів і мотивів навчання.

Структура процесу навчання.

Тема 14. Методи і засоби навчання та активізації пізнавальної діяльності учнів

Сутність і функції методів навчання. Класифікація методів навчання.

Характеристика окремих методів та їх груп: а) словесні методи; б) наочні методи; в) практичні методи; г) проблемно-пошукові методи.

Вибір раціонального поєднання методів навчання вчителем.

Тема 15. Контроль навчальних досягнень учнів

Поняття контролю та його значення у навчально-виховному процесі.

Обсяг, рівні та якості засвоєння знань.

Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів.

Психопедагогічні вимоги до оцінки знань учнів.

Основні види контролю знань учнів. Методи перевірки знань учнів.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
го		л	пр.	лаб	інд	с.р.		л	пр.	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Педагогіка в системі наук про людину	6	4					12	2			4	4
Тема 2. Розвиток, соціалізація і виховання особистості	4	2	2			6	16		2		2	6
Тема 3. Особливості педагогічної професії та формування особистості вчителя	12	2	2		2	6	10				4	6
Тема 4. Компоненти педагогічної майстерності вчителя	6	2	2		2		4	2			4	
Тема 5. Сутність, структура та класифікація педагогічних ситуацій	6	2	2		2		12				2	4
Тема 6. Майстерність розв'язання педагогічних	12	2	4		2	6	10		2		2	4

ситуацій												
Тема 7. Сутність, мета та зміст виховання	6	2	2		2		2				2	
Тема 8. Фізичний, інтелектуальний, соціальний, духовно-моральний напрями розвитку школяра	10	2	2			6	10				2	6
Тема 9. Родинне виховання особистості школяра. Педагогічне партнерство сім'ї, школи і громади.	4	2	2				12		2		2	6
Тема 10. Форми виховання. Позакласна та позашкільна виховна робота	10	2	2		2	4	2				4	4
Тема 11. Сучасна характеристика методів виховання	2		2				10				2	6
Тема 12. Класний керівник як організатор навчально-виховного процесу з учнями. Особливості педагогічного партнерства класного керівника із батьками учнів	12	2	2		2	6	12		2		2	4
Тема 13. Предмет і основні категорії дидактики. Форми навчання	10	2	2		2	4	14	2			6	4
Тема 14. Методи і засоби навчання та активізації пізнавальної діяльності учнів	6	2	2		2		12				4	2
Тема 15. Контроль навчальних досягнень учнів	8	2	2		2	2	10				2	2
Всього годин	120	30	30		20	40	120	6	8		46	60

6. Тематика семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Розвиток, соціалізація і виховання особистості. Аналіз «Положення про психологічну службу у системі освіти України	2	2

2.	Особливості педагогічної професії та формування особистості вчителя	2	2
3.	Компоненти педагогічної майстерності вчителя	2	
4.	Майстерність розв'язання педагогічних ситуацій	4	2
5.	Сутність, структура та класифікація педагогічних ситуацій	2	
6.	Сутність, мета та зміст виховання	2	
7.	Фізичний, інтелектуальний, соціальний й духовно-моральний напрями розвитку школяра	2	
8.	Родинне виховання особистості школяра. Педагогічне партнерство сім'ї, школи і громади	2	2
9.	Форми виховання. Позакласна та позашкільна виховна робота	2	
10.	Сучасна характеристика методів виховання	2	
11.	Класний керівник як організатор освітнього процесу з учнями. Особливості педагогічного партнерства класного керівника із батьками учнів	2	2
12.	Методи і засоби навчання та активізації пізнавальної діяльності учнів	2	
13.	Предмет і основні категорії дидактики. Форми навчання	2	
14.	Контроль навчальних досягнень учнів	8	
15.	Разом	30	8

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин д/ф	Кількість годин з/ф
2.	Педагогіка в системі наук про людину	4	8
3	Розвиток, соціалізація і виховання особистості	6	8
4	Особливості педагогічної професії та формування особистості вчителя	2	6
5.	Проблема мети виховання у педагогіці. Мета виховання в сучасній школі	2	6
7	Суть процесу виховання	2	6
8.	Закономірності та принципи виховання	2	6
9.	Зміст виховання в сучасній школі	2	8
10.	Засоби, форми організації та методи виховання	2	8
11.	Фізичний розвиток школяра та зміцнення його здоров'я	2	6
12.	Інтелектуальний розвиток особистості школяра. Формування основ наукового світогляду	2	6
13.	Соціальний розвиток особистості школяра. Виховання особистості в колективі	4	4

14.	Духовний розвиток особистості. Моральне та естетичне виховання школярів	4	4
15.	Виховання громадянської культури школяра	2	2
16.	Виховання в учнів ціннісного ставлення до праці. Система профорієнтації учнів у школі	2	2
17.	Класний керівник як організатор навчально-виховного процесу з учнями	2	2
18.	Родинне виховання особистості школяра. Педагогічне партнерство сім'ї, школи та громади	2	6
19.	Позакласна і позашкільна виховна робота	4	4
22.	Предмет і основні категорії дидактики. Процес навчання, його структура	4	4
23.	Різні типи навчання	4	4
24.	Закономірності і принципи навчання	2	2
25.	Зміст освіти в сучасному закладі загальної середньої освіти	4	4
	Разом	60	106

9. Індивідуальні завдання

Короткий опис форми й обсягу індивідуальної роботи, перелік тем ІНДЗ для студентів. Коротка характеристика змісту ІНДЗ і вимоги до його виконання та оцінювання.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) виконується в формі мікродослідження на базі одного із закладів загальної середньої освіти під час проходження студентами педагогічної практики. Оформляється у вигляді реферату.

Рекомендації до написання мікродослідження

Мікродослідження в контексті даної навчальної дисципліни є індивідуальним навчально-дослідним завданням (ІНДЗ). Оформляється у вигляді реферату, проте є деякі особливості, які виокремлюють даний вид роботи.

Структура мікродослідження студента закладу вищої освіти повинна складатися з таких частин, як і реферату, однак відзначимо деякі особливості:

- друга сторінка мікродослідження повинна містити зміст роботи, який відображає основні частини роботи з вказаними сторінками;
- вступ окрім актуальності роботи повинен містити визначення предмету та об'єкту дослідження, а також завдання мікродослідження;
- основна частина роботи повинна ґрунтуватися не лише на науковому аналізі та узагальненні літератури, але і на матеріалах проведеного дослідження під час проходження студентами педагогічної безвідривної практики;
- основна частина повинна поглиблено розкривати суть розглянутої проблеми, що розглядається;
- зміст висновків повинен містити підсумок проведеної роботи та відповідати завданням дослідження;
- об'єм мікродослідження повинен бути не менше 10 сторінок друкованого тексту;

- список використаних джерел повинен містити не менше 12 праць, які використанні при підготовці мікро дослідження і оформленні відповідно до сучасних вимог оформлення бібліографії;
- тематика мікро досліджень є індивідуальною для кожного студента групи;
- мікро дослідження повинно бути оформлене друкованим текстом, оформлення з дотриманням основних вимог.

ІНДЗ оцінюється у 10 балів:

1. Якість оформлення ІНДЗ - 1 бал
2. Логічність і послідовність викладення матеріалу - 1 бал
3. Повнота розкриття теми - 1-2 бали
4. Самостійний і творчий підхід до аналізу досліджуваної проблеми -1-2 бали
5. Грамотність тексту - 1 бал
6. Посилання на першоджерела - 1 бал
7. Ґрунтовний висновок - 1 бал
8. Своєчасність здачі ІНДЗ - 1 бал

Тематика індивідуальних навчально-дослідних завдань

1. Проаналізувати на прикладі одного з учителів, як враховуються вікові особливості учнів у навчанні та вихованні.
2. Показати вирішальну роль виховання у формуванні особистості.
3. Дослідити основні фактори розвитку особистості.
4. Проаналізувати психологічні засади позакласної і позашкільної роботи.
5. Дати психологічний аналіз нестандартного уроку.
6. Описати ефективні прийоми навчання на уроках із психологічної точки зору.
7. Вивчити шляхи активізації пізнавальної діяльності учнів в процесі навчання із психологічної точки зору.
8. Дослідити психологічні аспекти мотивів навчання учнів школи.
9. Дослідити профілактику негативних звичок у школярів.
10. Шляхи та методи дотримання свідомої дисципліни на уроках.
11. Дослідити проблему духовності у освітньому процесі у закладі із психологічної точки зору.
12. Вивчити шляхи та методи здійснення правового виховання учнів.
13. Вивчити та проаналізувати критерії оцінки навчальних досягнень школярів із психологічної точки зору.
14. Вивчити досвід роботи школи щодо формування ціннісного ставлення до природи.
15. Дослідити дотримання вимог до перевірки та оцінки навчальних досягнень учнів із психологічної точки зору.
16. Вивчити досвід роботи школи щодо здійснення учнівського самоврядування.
17. Дослідити причини неуспішності учнів та вивчити шляхи її подолання.
18. Дослідити та описати заходи щодо попередження негативних проявів поведінки окремими членами колективу (булінг, цькування, залякування, тощо).
19. З'ясувати роль засобів навчання у педагогічному процесі.
20. Дати аналіз застосуванням методів сугестії у вихованні учнів.
21. Вивчити ставлення учнів класу до громадської роботи із психологічної точки зору.
22. Дослідити психологічні причини різного ставлення учнів до різних уроків.
23. Вивчити актив класу, його роль у колективі.
24. Дати психологічний аналіз стосунків між членами колективу класу.
25. Дати психологічний аналіз роботи класного керівника з батьками. Описати заходи щодо

- запобігання та протидії домашнього насильства.
26. Дати психологічний аналіз здійснення індивідуальної роботи з учнями.
 27. Дослідити моральні цінності учнівської молоді.
 28. Вивчити рівень готовності учнів до трудової діяльності із психологічної точки зору.
 29. Дослідити рівень економічної культури школярів.
 30. Проаналізувати світоглядні позиції учнів класу.
 31. Дослідити рівень естетичної культури школярів.
 32. Вивчити використання засобів народної дидактики в процесі навчання із психологічної точки зору.
 33. Дослідити використання народно-педагогічних методів виховання.
 34. Дослідити форми і методи впровадження здорового способу життя у щоденний побут учнів.
 35. Вивчити досвід роботи по профорієнтації учнів із психологічної точки зору.
 36. Дослідити проблеми родинного виховання дітей в сучасних умовах.
 37. Дослідити шляхи формування в учнів національної свідомості.
 38. Дослідити проблему виховання релігійної культури із психологічної точки зору.
 39. Дослідити вплив національної культури та народних традицій на духовний розвиток особистості.
 40. Дослідити вплив засобів інформації на формування особистості із психологічної точки зору.
 41. Дослідити впровадження інформаційних технологій в навчальний процес.

До індивідуальної роботи також відноситься: конспектування першоджерел, розробка кросвордів.

Навчальні досягнення студента з усіх видів виконуваних робіт (теоретична підготовка, ІНДЗ, підсумковий контроль) оцінюються кількісно відповідно до шкали, наведеної у «Положенні про організацію навчального процесу в кредитно-модульній системі підготовки фахівців».

10.

Методи навчання

- МН 1 – бінарна лекція;
- МН 2 – лекція-дебати (за методикою О. Пометун),
- МН 3 – лекція-презентація;
- МН 4 – лекція-тренінг із застосуванням технології ситуаційного навчання (за методикою Осадченко І.);
- МН 5 – лекція із застосуванням аналізу конкретних психолого-педагогічних ситуацій (за методикою Осадченко І.);
- МН 6 – інтерактивний метод «дебати» (за методикою О. Пометун),
- МН 7 – кейс-стаді (за методикою Осадченко І.);
- МН 8 – інтерактивний метод «1 – 2 – 4 – разом» (за методикою О. Пометун),
- МН 9 – інтерактивний метод «робота в малих групах» (за методикою О. Пометун),
- МН 10 – інтерактивний метод «асоціативно-семантичний малюнок» (за методикою Осадченко І.);
- МН 11 – інтерактивний метод «займи позицію» (за методикою О. Пометун),
- МН 12 – інтерактивний метод «рефлексійне коло» (наприкінці лекції) (за методикою Осадченко І.).

11. Методи контролю

Усне опитування, письмове тестування, написання есе, перевірка виконання самостійної роботи, критичний аналіз ситуації, підготовка та захист реферату, підготовка та захист проекту, вирішення проблемних задач, самооцінювання, захист ІНДЗ, залік, екзамен.

Методи оцінювання (МО):

МО 1 – усне опитування;

МО 2 – письмове опитування;

МО 3 – тестування;

МО 4 – модульний контроль;

МО 5 – підсумковий контроль.

МО 6 – екзамен.

12. Критерії оцінювання результатів навчання

Тема заняття (кількість годин)	Форма діяльності	Методи навчання й оцінювання	Оцінюван ня аудит орної робот и	Завдання самостійної, домашньої роботи та методи оцінювання	Рекомендована література й інформаційні ресурси	Оціню вання самості йної роботи	Термін виконання самостійної роботи
Модуль 1							
Змістовий модуль 1. Загальні основи педагогіки							
Педагогіка в системі наук про людину (4 год.)	Лекція	МН 1; МН 2; МН 3; МН 12					
Розвиток соціалізація і виховання особистості (2 год.)	Лекція	МН 2; МН 3; МН 5; МН 11; МН 12			№ 2,3,4,6, 8,10, 12		
Розвиток соціалізація і виховання особистості (2 год.)	Семинар	МН11 МН12 МО1	2 бали	1. Педагогіка в системі наук про людину 2. Розвиток,	№1,2,5,7,9, 11,13,15	2 бали	До проведення аудиторного заняття

				соціалізація і виховання особистості. МО2.			
Особливості педагогічної професії та формування особистості вчителя (2 год.)	Лекція	МН 2; МН 3; МН 5; МН 8; МН 9; МН 11; МН 12			№ 2,3,4,6, 8,10, 12		
Особливості педагогічної професії та формування особистості вчителя (2 год.)	Семінар	МН 8; МН 9; МН 11; МН 12	2 бали	3. Особливості педагогічної професії та формування особистості вчителя МО1	№1,2,5,7,9, 11,13,15	2 бали	До проведення аудиторного заняття
Компоненти педагогічної майстерності вчителя (2 год.)	Лекція	МН 2; МН 3; МН 5; МН 8; МН 9; МН 11; МН 12			№ 2,3,4,6, 8,10, 12		
Компоненти педагогічної майстерності вчителя (2 год.)	Семінар	МН 8; МН 9; МН 11; МН 12 МО3	2 бали	1. Правила комфортного педагогічного спілкування 2. Ознаки та стилі професійного педагогічного спілкування МО1	№1,2,5,7,9, 11,13,15	2 бали	До проведення аудиторного заняття
Сутність, структура та класифікація педагогічних ситуацій (2 год.)	Лекція	МН 2; МН 3; МН 5; МН 8; МН 9; МН 11;			№ 2,3,4,6, 8,10, 12		

		МН 12					
Сутність, структура та класифікація педагогічних ситуацій (4 год.)	Семінар	МН 8; МН 9; МН 11; МН 12. МО1.	2 бали	1. Група педагогічних ситуацій «за рівнем комунікації». 2. Група педагогічних ситуацій «за характером змісту подій». МО2.	№1,2,5,7,9, 11,13,15	2 бали	До проведення аудиторного заняття
Майстерність розв'язання педагогічних ситуацій (2 год.)	Лекція	МН 2; МН 3; МН 4; МН 5; МН 8; МН 9; МН 11; МН 12			№ 2,3,4,6, 8,10, 12		
Майстерність розв'язання педагогічних ситуацій (4 год.)	Семінар	МН 8; МН 9; МН 11; МН 12 МО3	2 бали	1. Алгоритм розв'язання педагогічної ситуації за Л. Спіріним. 2. Аналіз прикладу розв'язання педагогічної ситуації. МО1	№1,2,5,7,9, 11,13,15	2 бали	До проведення аудиторного заняття
Модуль 2							
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ТЕОРІЯ ВИХОВАННЯ							
Сутність, мета та зміст виховання (2 год.)	Лекція	МН 2; МН 3; МН 5; МН 11; МН 12			№ 2,3,4,6, 8,10, 12		
Сутність, мета та зміст виховання (2 год.)	Семінар	МН 11; МН 12 МН 8; МН 9; МН 11; МО1	2 бали	1. Зміст виховання в сучасній школі МО2	№1,2,5,7,9, 11,13,15	2 бали	
Фізичний, соціальний, інтелектуальний, духовно-	Лекція	МН 2; МН 3; МН 5; МН 11;			№ 2,3,4,6, 8,10, 12		

моральний напрям розвитку школяра (2 год.)		МН 12					
Фізичний, соціальний, інтелектуальний, духовно-моральний напрям розвитку школяра (2 год.)	Семінар	МН 11; МН 12 МО1	2 бали	1. Професійна орієнтація школярів 2. Зміст та завдання економічного виховання учнів МО2	№1,2,5,7,9, 11,13,15	2 бали	
Родинне виховання особистості школяра. Педагогічне партнерство сім'ї, школи і громади (2 год.)	Лекція	МН 2; МН 3; МН 5; МН 11; МН 12			№ 2,3,4,6, 8,10, 12		
Родинне виховання особистості школяра. Педагогічне партнерство сім'ї, школи і громади (2 год.)	Семінар	МН 11; МН 12 МО2	2 бали	1. Батьківські комітети. 2.Формування педагогічної культури батьків. МО1.	№1,2,5,7,9, 11,13,15	2 бали	
Форми виховання. Позакласна та позашкільна виховна робота (2 год.)	Лекція	МН 2; МН 3; МН 5; МН 11; МН 12			№ 2,3,4,6, 8,10, 12		
Форми виховання. Позакласна та позашкільна виховна робота (2 год.)	Семінар	МН 11; МН 12 МО1	2 бали	1. Позашкільні навчально-виховні заклади, їх види. 2.Зміст роботи позашкільних установ МО2.	№1,2,5,7,9, 11,13,15	2 бали	
Сучасна характеристика методів виховання (2 год.)	Семінар	МН 8; МН 11; МН 12 МО1	2 бали	1. Народно-педагогічні методи виховання 2. Умови оптимального	№1,2,5,7,9, 11,13,15	2 бали	

				вибору застосування методів виховання МО2			
Класний керівник як організатор навчально-виховного процесу з учнями. Особливості педагогічного партнерства класного керівника із батьками учнів (2 год.)	Лекція	МН 2; МН 3; МН 4; МН 5; МН 8; МН 9; МН 11; МН 12			№ 2,3,4,6, 8,10, 12		
Класний керівник як організатор навчально-виховного процесу з учнями. Особливості педагогічного партнерства класного керівника із батьками учнів (2 год.)	Семінар	МН 8; МН 9; МН 11; МН 12 МО2	2 бали	1. Шляхи залучення батьків до виховної роботи школи та методи вивчення сімей 2. Методи роботи з батьками МО1	№1,2,5,7,9, 11,13,15	2 бали	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3.							
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. ТЕОРІЯ ОСВІТИ І НАВЧАННЯ							
Предмет і основні категорії дидактики. Форми навчання. (2 год.)	Лекція	МН 2; МН 3; МН 5; МН 11; МН 12. МО1.			№ 2,3,4,6, 8,10, 12		
Предмет і основні категорії дидактики. Форми навчання. (2 год.)	Семінар	МН 11; МН 12. МО1.	2 бали	1. Форми навчальної роботи учнів на занятті 2. Аналіз спостереження уроку МО2.	№1,2,5,7,9, 11,13,15	2 бали	
Методи і	Лекція	МН 2;			№ 2,3,4,6,		

засоби навчання та активізації пізнавальної діяльності учнів (2 год.)		МН 3; МН 5; МН 11. МН 12.			8,10, 12		
Методи і засоби навчання та активізації пізнавальної діяльності учнів (2 год.)	Семінар	МН 11; МН 12. МО1.	2 бали	1. проблемно-пошукові методи 2. Вибір раціонального поєднання методів навчання вчителем. МО2	№1,2,5,7,9, 11,13,15	2 бали	
Контроль навчальних досягнень учнів (2 год.)	Лекція	МН 2; МН 3; МН 4; МН 5; МН 8; МН 9; МН 11; МН 12			№ 2,3,4,6, 8,10, 12		
Контроль навчальних досягнень учнів (2 год.)	Семінар	МН 8; МН 9; МН 11; МН 12 МО2	2 бали	1. Основні види контролю знань учнів. 2. Методи перевірки знань учнів. МО1	№1,2,5,7,9, 11,13,15	2 бали	
				Виконання ІНДЗ		10 балів	
Підсумковий контроль	Екзамен	МО6		10 балів			

	Теоретична підготовка	Практичні уміння і навички
Високий, А, 90 – 100,	Студент має глибокі, міцні і системні знання про теоретичні засади педагогіки; нормативно-правову базу педагогіки; зміст роботи, що пов'язана з вирішенням проблем навчання	Студент самостійно орієнтується в потоці інформації з дисципліни; здатний проаналізувати й узагальнити отриманий результат. При підготовці до практичних та лабораторних занять студент дотримується усіх вимог, передбачених

Відмінно	та виховання підростаючого покоління; вміє синтезувати знання по окремих темах; використовує здобуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях, здатний вирішувати проблемні питання. Відповідь студента відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань.	програмою курсу. Крім того, його дії відрізняються раціональністю, вмінням оцінювати помилки й аналізувати результати.
Вище середнього, середній В, С, 75 – 89; дуже добре, добре	Студент знає і може самостійно визначити зміст роботи, що пов'язана з вирішенням проблем навчання та виховання особистості; може синтезувати знання по окремих темах, давати точні формулювання. Студент може самостійно застосовувати знання в стандартних ситуаціях, його відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим.	Студент самостійно виконує завдання, передбачені програмою дисципліни, володіє базовими навичками обґрунтувати творче застосування основних положень педагогічної теорії у майбутній професійній діяльності, але не завжди здатний провести аналіз і узагальнення результату. При виконанні завдань практичних та лабораторних занять студент може самостійно виконати роботу в повному обсязі й зробити правильні висновки
Достатній, Д, Е, 61 – 74, задовільно, достатньо	Студент відтворює основні поняття і визначення курсу, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теорії; допускає неточні і не повні відповіді, не чітко їх формулює, робить окремі помилки у відповіді, але може їх усунути під керівництвом викладача, недостатньо володіє термінологією.	Студент може виконувати найпростіші завдання, але не спроможний самостійно висвітлити загальні питання; робить висновки, але не розуміє матеріал достатньою мірою.
Початковий, Фх, F 1 – 60, незадовільно	Відповідь студента при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями щодо педагогічних процесів. У відповіді цілком відсутня самостійність. Студент знайомий	Допускає істотні помилки, невпевнено, з великими утрудненнями виконує практичні завдання.

	лише з деякими основними поняттями та визначеннями курсу, з допомогою викладача може сформулювати лише деякі основні положення.	
--	---	--

Загальні критерії оцінювання:

1. Наявність розгорнутої відповіді на теоретичні питання семінарського та лабораторного заняття.
2. Висунення проблеми, поєднання теоретичного матеріалу з його практичним використанням у майбутній професійній діяльності.
3. Активна участь в обговоренні теоретичних питань на занятті.
4. Виступ з доповіддю.
5. Змістовність виступу, аргументованість.
6. Культура мовлення (дикція, виділення головного, чіткість, послідовність, чистота мови тощо).
7. Вміння вільно триматися перед аудиторією.
8. Належне оформлення виконання практичних завдань на семінарському та лабораторному занятті. Звіт за їх виконання.

Критерії оцінювання семінарських занять:

Критерії оцінювання відповіді на занятті

Кількість балів	Характеристика відповіді
4	Здобувач засвоїв теоретичний матеріал, демонструє глибокі і всебічні знання відповідної теми, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, вміє встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, логічно та обґрунтовано будувати висновки; безпомилково відповідає на питання, використовуючи матеріали, що виносяться на самостійне опрацювання. Виконав завдання самостійної роботи.
3	Здобувач добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного завдання; неповно відтворює основний

	зміст матеріалів, які виносяться на самоопрацювання. Виконав завдання самостійної роботи.
1-2	Здобувач в основному засвоїв теоретичний матеріал теми заняття, фрагментарно розкриває зміст навчального матеріалу, показує початкову уяву про предмет вивчення, при відтворенні основного навчального матеріалу допускає суттєві помилки, наводить прості приклади, непереконливо відповідає, плутає поняття, фрагментарно відтворює матеріал, що виносився на самостійне опрацювання. Виконав завдання самостійної роботи.
0	Здобувач не опанував навчальний матеріал з теми, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані. Не виконав завдання самостійної роботи.

13. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточне тестування та самостійна робота																ІНДЗ	ПК	Сума	
ЗМ1						ЗМ2													
1	2	3	4	5	МК 1	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	МК 2	10	10	100
4	4	4	4	4	10	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	10			

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка в ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, курсової роботи, практики
90–100	A	відмінно
82–89	B	добре
75–81	C	
69–74	D	задовільно
60–68	E	
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

14. Рекомендована література

Основна

1. Задорожна-Княгницька Л. В. Загальні основи педагогіки. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 191 с.
2. Зайченко І. В. Педагогіка Київ: Ліра-К, 2016. 607 с.
3. Осадченко І. Методика розв'язування ситуаційних завдань з педагогіки у контексті практичної підготовки майбутнього вчителя: *Методика навчання педагогіки. Практико-орієнтований аспект*: навч. посібн. // За заг. ред. О. М. Коберника. Умань: ПВКП «АЛМІ», 2017. 56–79 с.
4. Осадченко І.І., Савченко Н. В. Методичні рекомендації до вивчення навчальної дисципліни «Педагогіка» для студентів спеціальності 053 Психологія. Вид. 2-е, виправл. Умань: УДПУ імені Павла Тичини, 2021. 86 с. URL: https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/123456789/13732/1/%D0%9C%D0%B5%D1%82_%D1%80%D0%B5%D0%BA_%D0%9E%D1%81%D0%B0%D0%B4%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE_%D0%A1%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE_%D0%BF%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%B3%D1%96%D0%BA%D0%B0.pdf
5. Осадченко І. І., Чирва Г. М. Сучасна характеристика методів виховання: особистісно орієнтований підхід (частина І: методи формування свідомості особистості та методи організації діяльності, формування досвіду громадської поведінки). *Balkan Scientific Review*. 2019. Т.3. № 2(4). С. 45-49. <https://balkan-sci-review.com/wp-content/uploads/2020/10/BSR-2019-T.3-24-2.pdf>

Допоміжна

1. Осадченко І.І., Савченко Н. В. *Методичні рекомендації до вивчення навчальної дисципліни «Педагогіка» для студентів спеціальності 053 Психологія*. Умань: УДПУ імені Павла Тичини, 2019. 86 с.
2. Програма «Нова українська школа» у поступі до цінностей: Київ, 2018. 40 с.
3. Kobernyk, Alexander; Osadchenko, Inna; Tkachuk, Myroslava. Modern interpretation of psychodidactic ideas of J.A. Comenius / Сучасна інтерпретація психодидактичних ідей Я.А. Коменського: Barbara Sitarska (red.), Siedleckie Zeszyty Komeniologiczne, Seria PEDAGOGIKA, tom V, *JAN AMOS KOMENSKI W EPOCE WSPÓŁCZESNOŚCI: odczytania – kontynuacje – krytyka*, Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlce, 2018. P. 75–88. https://comenius.uph.edu.pl/images/pliki/seria_pedagogika_5/artykuly/tom_v_artykul_4.pdf
4. Kolesnichenko N., Osadchenko I., Yashnyk S., Kharlamenko V., Slipchuk V., Gramatyk N. Methods of Pedagogical Psychology in Education. Методи педагогічної психології у навчанні. *International Journal of Recent Technology and Engineering*. Volume-8 Issue-4, November 2019. Retrieval Number: D8353118419/2019©BEIESP. DOI:10.35940/ijrte.D8353.118419. P. 4018-4023.
5. Osadchenko I. Psychodidactic ideas of J.A. Comenius: from history to the present. Психодидактичні ідеї Я. А. Коменського: від історії до сьогодення. część II: Europejskie recepcje Jana Amosa Komeńskiego, Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlce, Siedleckie Zeszyty Komeniologiczne, Seria PEDAGOGIKA, tom IV. 2017. P. 207–216. https://comenius.uph.edu.pl/images/pliki/seria_pedagogika_4/artykuly/tom_iv_artykul_14.pdf
6. Prokopenko O., Osadchenko I., Braslavskaya O., Malyshevskaya I., Pichkur M., Tyshchenko V. Competence approach in future specialist skills development (Компетентнісний підхід у розвитку майбутніх професійних навичок). *International Journal of Management (IJM)*. Volume 11, Issue 4, April 2020, pp. 645-656, Article ID: IJM_11_04_062. Available online at <http://www.iaeme.com/ijm/issues.asp?JType=IJM&VType=11&IType=4>. Journal Impact Factor (2020): 10.1471 (Calculated by GIS) www.jifactor.com (Scopus)

16. Інформаційні ресурси

1. Мультимедійні презентації до тем.

2. Поглиблюють інформацію про систему вищої освіти матеріали, розміщені на веб-сторінках:

1. <http://education.gov.ua> – Міністерства освіти і науки України.

2. <http://nduv.gov.ua> – бібліотеки ім. В. І. Вернадського.

3. www.udpu.org.ua – Уманського державного педагогічного університету імені

Павла Тичини.

4. <http://zakon2.rada.gov.ua> – сторінки сайту «Законодавство України».

5. <http://ekniga.com.ua> – Інформаційно-пошукова система-каталог з електронної літератури: книжки, довідники, словники, енциклопедії, підручники і т. д.

6. <http://7ua.net> – Електронна бібліотека: енциклопедії, словники, підручники, будь-яка література.

7. <http://lib.com.ua> – Сайт електронної бібліотеки.